

SYNOPTIC

A Francia Műszaki Hét alkalmából - 1967. március 16-án - B.LAMPEL ur, a Société Syninter /Synoptique International/ elnökövezérigazgatója az OMKDK-ban konzultációs megbeszélésen ismertette a SYNOPTIC kartotékrendszert.

A megbeszélésen az iparvállalatok, szervezési-, tájékoztatási intézetek, könyvtárak meghívott szakemberei közül mintegy 80-an vettek részt. LAMPEL ur ismertette a kartoték nyilvántartás alapelveit, különféle nyilvántartási rendszerek összefoglaló értékelését, a felhasználási lehetőségeket a különböző szakterületek nyilvántartási munkájában, majd válaszolt a konzultációs kérdésekre.

A megbeszélés résztvevői a helyszínen néhány kartoték-típust is megtekinthettek.

LAMPEL ur előadására és fejtegetéseire lapunk a közeljövőben még visszatér.

§§

ELKÉSZÜLT A BUDAPESTI MŰSZAKI EGYETEM KÖZPONTI KÖNYVTÁRÁNAK TÖMÖR RAKTÁRI BERENDEZÉSE

A tömör raktárakkal rendelkező könyvtárak sora ujjal bővült: elkészült és a műszaki átvétel után a BMEKK kezelésébe került az új tömör raktári berendezés. A könyvtár nagyolvasóterme alatti alagsorban elhelyezett raktári rendszer mozgatható állványokból áll.

A BMEKK tömör raktárának lényege, hogy 1 lóerős villanymotor segítségével az egyes állványok oldalán található fogantyukar átváltásával, közlőmű segítségével az állványok és az alattuk elhelyezett fém vonószalag közt kapcsolat jön létre és az állványok elmozdulnak a raktár padlózatába beépített síneken. Az állványok között keletkezett folyosón belépve a kívánt könyvet kiemeljük, majd a könyvet kihozva az állványsort ismét összezárjuk.

A tömör raktári rendszer előnye, hogy 1 m² raktári területen az átlagos 2-250 kötet helyett 4-500 kötet is elfér. A helymegtakarítás tehát 100 %-os. A kiszolgálási idő átlag 10 %-kal több, ezért a BMEKK csak a ritkán használt, régi un. archivális anyag tárolására használja fel. Az elkészült tömör raktári rendszer 30 állványból áll, ezek mindegyikében 40 fm polc van, így tehát - polcenként 35-40 kötettel számolva - a tömör raktár kb. 42-48 000 kötet elhelyezését teszi lehetővé. A tömör raktárba áthelyezett régi könyvek polcai a BMEKK kb. 3-4 évi újabb gyarapodása részére biztosítanak raktári férőhelyet.

.§.

50 KÖNYVTÁRSZAKOS HALLGATÓ

végez az idén a Budapesti Tudományegyetem nappali tagozatán. A Művelődésügyi Minisztérium Könyvtárosztálya megkezdte a végzős fiatal könyvtárosok elhelyezésének előkészítését. Az igényeket a könyvtárosztálynak kell bejelenteni. Az egyetem Könyvtártudományi Tanszéke előzetesen is részletes tájékoztatást ad az elhelyezkedni kívánókról. /Általában pénteken délután 4 órakor, amikor a hallgatók személyesen is bevonhatók a megbeszélésbe./

§§§

A HÁLÓZATI ÉS MÓDSZERTANI MUNKA TARTALMI KÉRDÉSEI A TUDOMÁNYOS ÉS SZAKKÖNYVTÁRAKBAN

A prágai Állami Könyvtár Központi Módszertani Kabinetje a Knihovnik c. folyóirat mellékleteként megjelenő "Novinky Knihovnické Literatúry" 1966. évi 5. számában a 129-134. lapokon terjedelmes kiadványban ismerteti dr. MORA Lászlónak, a Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtára osztályvezetőjének "A hálózati és módszertani munka tartalmi kérdései a tudományos és szakkönyvtárakban" c. dolgozatát, melyet a szerkesztőség a KMK Gyorstájékoztatójában közölt referátum alapján szerzett be és fordított le. A tanulmány a hálózati és módszertani munka jellegének meghatározása után tisztázza a kettő kapcsolatát és leszögezi, hogy a hálózati és a módszertani munka, bár nem azonos fogalmak, a gyakorlatban szoros kapcsolatban vannak. A módszertani munka főbb típusainak vizsgálása után konkrét példák alapján a hálózati tevékenységet elemzi, a hálózati központ funkcióit vizsgálja. Megállapítja, hogy a hálózati munka lényegében minden olyan, a módszertani munkán kívül eső ténykedés, melyet a hálózati központ a jogszabályokban és egyéb rendelkezésekben előírt központi feladatok, szolgáltatások ellátásával kapcsolatosan a tagkönyvtárak irányában végez. A dolgozat végül szervezési kérdésekkel foglalkozik; létszámnormákat nem lehet előírni, az egyes hálózatok nagysága és feladatai szabják meg, hogy milyen szervezeti egységet állítanak be a hálózati és a módszertani munka ellátására. A sokszorosításban megjelent tanulmány a KMK könyvtártudományi szakkönyvtárakban /Budapest, VIII. Múzeum u.3./ az érdeklődők rendelkezésére áll.

§§§

MTESZ KÖZLEMÉNYEK

Az MTESZ Ipargazdasági Bizottsága tanulmánykötetek formájában kiadja a vezetéstudományi konferencia, valamint a korszerű vállalati szervezet kialakításának elveivel és módszereivel foglalkozó ankét anyagait. A vezetéstudományi konferencia tanulmánykötete a következő előadásokat tartalmazza:

Dr.POLINSZKI Károly: A korszerű vezetés jelentősége és követelményei gazdaságpolitikánk tükrében

Dr.HARSÁNYI István: A vezetéstudomány helyzete és feladatai hazánkban

Dr.SUSÁNSZKY János: A vezetők továbbképzésének tapasztalatai és feladatai

valamint dr.CSÁGOLY Ferenc, dr.KOZMUTZA Pál, dr.FORGÁCS Tibor és dr.LADÓ László korreferátumait.

A korszerű vállalati szervezet kialakításával kapcsolatos tanulmánykötet a következő előadásokat tartalmazza:

dr.BOROSS Zoltán: A vállalati szervezeti felépítés korszerűsítésének ismérvei

VARGA Elek - dr.ZSIGA László: A korszerű iparvállalat funkciói és feladatai

KÁPOLNAI György: A korszerű vállalati szervezet kialakításának feltételei

továbbá

dr.MÓRÉ András - PÁLL András és FRANK Tibor korreferátumai.

A tanulmánykötetek ára előreláthatólag 30 - 30 Ft lesz. Megrendelések beküldhetők az MTESZ Ipari Osztályára, Budapest, V., Szabadság tér 17.

.§.

A Baumann-Fatér féle peremlyukkártya szelektor

Az új gazdasági mechanizmus a vállalatokat nagyobb önállósággal ruházza fel és egyben nagyobb felelősséget ró a gazdasági vezetőkre. A feladatok sikeres megoldása nagymértékben a vállalaton belüli és a vállalaton kívüli információszerzési, tárolási és feldolgozási rendszer megfelelő pontos, gyors és megbízható működésén múlik.

Erre a célra a technika ma már több módszert és eszközt bocsát rendelkezésünkre, amelyek segítségével a lényegében közös elvi alapokra visszavezethető különféle problémák megoldhatók, feltéve, hogy a rendelkezésre álló lehetőségek közül az adott feladatra legmegfelelőbbet alkalmazzák.

Az egyik legsokoldalubb és legegyszerűbb rendszer a peremlyukkártyás adatfeldolgozás és tárolás; amely alkalmas különféle szakirodalmi dokumentáció katalógizálására, különböző tárgyú /pl. határidő, adatszolgáltatási, személyzeti, munkaügyi stb./ nyilvántartásokra, bizonyos vállalati vagy szakmai statisztikai adatgyűjtésre és feldolgozásra, tudományos-műszaki, kutatási-mérési adatok és eredmények feldolgozására, raktári anyagnyilvántartásra, orvosi és diagnosztikai segédletek céljára stb.

A peremlyukkártyás rendszer - előnyeinek ellenére - a vállalati élet számos területén még nincs kellő mértékben bevezetve, aminek egyik oka, hogy a kártyák gyors válogatására hazai gyártású egyszerű készülék nem áll rendelkezésre.

Az Ujitók Lapja szeptemberi számában egy univerzális /K6, K5 és K4 nagyságu kártyák válogatására alkalmas/ vibrációs peremlyukkártya válogató készülékről megjelent közleménye alapján egy vidéki vállalat a készülék szériagyártását tervezi.

Az OMKDK Fejlesztési és Hálózatszervezési Igazgatóságának szakértői megtekintették a vibrátoros peremlyukkártya szelektort, amely már huzamosabb ideje kifogástalanul üzemel. Jelenleg a készülék csak két kártyaméretre alkalmas, de sorozatgyártás esetén, kisebb módosítással, három különböző szabványméretű kártya is szelektálható lesz vele.

A gép működéséről, teljesítményéről és egyéb műszaki adatairól az ujitók /BAUMANN Sándor és FATÉR Mihály, ALUTERV, 494-750, 483 mellék/ készséggel adnak tájékoztatást. Az optimális szérianagyság megállapítása érdekében kéri az igények sürgős bejelentését.

§§

SZIMPÓZIUM - KONGRESSZUS

Gépi indexelés és gépi kivonatolás szimpózioma, Moszkva, 1966. szept.28 - okt.1.

A VINITI és a UNESCO által együttesen rendezett szimpóziom a fenti kérdések mellett még az automatizált szövegolvasással, az automatizált indexelés és az információk szelektív terjesztése /pl. figyelőszolgálat, témafigyelés/ közötti rokonsággal, idegen nyelvű szöveg indexelésével és a nemzetközi együttműködés idevágó kérdéseivel is foglalkozott. Szakbizottság létesült, amely az idegen nyelvű szövegek automatizált indexelését úgy tanulmányozza, hogy azonos anyagon több módszert próbál ki. Egy másik szakbizottság automatizált rendszerek elemi kérdéseit vizsgálja.

/FID News Bulletin, 17.k. l.sz. 1967. p.3./

.§.

A NEMZETKÖZI MIKROGRÁFIAI KONGRESSZUSRÓL, amelyet Tokióban tartottak 1965. novemberében, részletesen beszámol a National Micro-News 82.száma /1966.jun./. A japán joggyakorlat elfogadja a mikrofilmet hiteles másolatként. Az alkalmazások Japánban gyorsan szaporodnak. Angol résztvevő a mikrofilm nyugdíjintézetbeli alkalmazásáról számol be. Ismertették a diazó-papírok felhasználási lehetőségeit. Xeroográfias eljárások, Kalvar-film alkalmazások, TV felhasználása, információviasszakérés és kamera-konstrukciók ismertetése tette teljessé a gazdag programot.